

Il-korruzzjoni u l-kultura ta' l-illegalità

Ir-rifjut tal-Prim Ministru li jaċċetta r-riżenja ta' Jesmond Mugliett bagħat messaġġ hażin dwar il-ġlieda tal-Gvern kontra l-korruzzjoni. KURT SANSONE jirrapporta.

Il-korruzzjoni mhix biss kwistjoni ta' ksur tal-Liġi iżda għandha marbuta magħha kultura ta' illegalità li tmantniha.

Għalhekk il-ġlieda kontra l-korruzzjoni mhix biss kontra min jksur il-liġi iżda wkoll kontra l-kultura ta' xejn mhu xejn li tippermetti li l-korruzzjoni tibqa' ssir. Hu f' dan l-isfond li l-aġir tal-Ministru Jesmond Mugliett, fil-każ ta' l-impjegati ta' l-Awtorità dwar it-Trasport li nstabu hatja ta' tixhim mill-Qorti, jibgħat messaġġ hażin dwar ir-rieda politika tal-Gvern li jiġġieled il-korruzzjoni bl-għerq u x-xniexel.

Meta f' Palermo fl-aħħar tas-snin 80 is-Sindku Leoluca Orlando iddikjara ġlieda kontra l-Mafja li kienet tmexxi l-belt, it-taqbida ma kenitx biss waħda legali iżda wkoll kulturali. Orlando mhux biss applika l-liġi b'id tal-hadid kontra l-Mafja iżda mexxa lill-poplu Palermitan fi ġlieda kulturali kontra l-valuri egoistiċi tal-Mafja b'bażati fuq 'l-unur' u 'l-familja'.

F'diskors li għamel fl-2003* Orlando qabbel il-ġlieda tiegħu mal-karru tradizzjonali Sqalli li għandu żewġ roti li jissimbolizzaw il-kultura u l-legalità.

"Iż-żewġ roti jridu jduru bl-istess veloċità inkella il-karru ma jimxix 'il quddiem imma jibqa' jdur f'ċirku. Jekk iddur biss ir-rotta tal-kultura u dik tal-legalità tibqa' wieqfa, jeżisti riskju li norganizzaw xi kuncert prim ta' mużika Sqalli għall-unur ta' xi kap tal-Mafja," sostna Orlando. Hu spjega li l-ġlieda tiegħu kienet fuq iż-żewġ fronti fl-

istess hin u bl-istess intensità. L-esperjenza f' Palermo wriet li l-ġlieda kontra l-korruzzjoni, kontra s-silenzju u kontra l-illegalità trid issir kemm bl-infurzar tal-liġijiet kif ukoll bil-bidla kulturali favur il-valuri tar-rispett.

Fl-istess diskors Orlando kien sostna li qabel xejn il-kultura hi l-għarfien ta' l-identità ta' l-individwu u l-komunità tiegħu marbuta mar-rispett lejn kull persuna umana.

F' dan il-kuntest mhux biżżejjed li l-Gvern ta' Gonzi jgħid li qed jiġġieled il-korruzzjoni billi jressaq in-nies quddiem il-Qorti għax magħha hemm ukoll marbuta kultura li trid tingheleb billi jkun mressqa 'l quddiem valuri alternattivi.

Jesmond Mugliett indaħal biex tinbidel id-deċiżjoni li hadu l-oghla uffiċjali ta' l-Awtorità li z-żewġ impjegati interdettati mill-qorti jitkeċċew mill-impjeg. Din id-deċiżjoni tal-Ministru, anki jekk hemm spjegazzjoni mgebbda għaliha, dgħajfet il-valuri li jsostnu l-kultura tal-legalità.

Bl-aġir tiegħu Mugliett komplax xellef il-fiduċja tal-pubbliku fl-istituzzjonijiet ta' dan il-pajjiż għax min instab hati ta' korruzzjoni deher li qieghed ikun intrattat b'ingwant tal-harir.

Lil hinn minn kull intenzjoni tajba li seta' kellu l-Ministru meta ddeċieda li jipposponi t-tkeċċija sakemm tinqata t-talba li għamlu z-żewġ

impjegati għal mahfra presidenzjali, Mugliett poġġa lilu nnifsu u lill-Gvern f' sitwazzjoni imbarazzanti.

F' mument kruċjali meta każijiet ta' korruzzjoni u tixhim qed johorġu fil-berah qishom pastizzi herġin mill-form tal-Crystal Palace nhar ta' Hadd fil-ghodu, dan ta' Mugliett kien l-aħħar każ li kellu b'żoni il-Prim Ministru fuq il-platt tiegħu.

Izda l-każ ma waqafx biss mad-deċiżjoni li kien ha l-Ministru fi Frar ta' din is-sena. Biex il-borma tkompli tithawwad f' dawn il-ġimgħat kienu l-oghla zewġ uffiċjali ta' l-ADT li ppuntaw subgħajhom lejn Mugliett bhala l-persuna li waqqaf it-tkeċċija taż-żewġ impjegati. Għal darba darbejn Mugliett tgħid minn dawk ta' tahtu.

Iktar dubjuż minn hekk kien l-aġir ta' Mugliett fil-Parlament fejn fi stqarrija li għamel ġimgħa ilu hu sostna li d-deċiżjoni dwar l-impjeg kienet waħda "kollettiva" li fiha kienu involuti ċ-Chairman ta' l-ADT u l-bord tad-diretturi. Jumejn wara din id-dikjarazzjoni ċ-Chairman ta' l-ADT, Joe Gerada, hareġ jgħid li ma kienx minnu li ttehdet deċiżjoni kollettiva.

F' dawn iċ-ċirkostanzi r-riżenja kienet inevitabbli iżda bħal San Gwann Battista l-Prim Ministru Lawrence Gonzi "hafer" lil Mugliett u m'acċettalx ir-riżenja. B'hekk tgħabba bl-aġir ta' Mugliett. Kif sostna Lino Spiteri din il-ġimgħa fit-*Times*, l-aġir ta' Gonzi mar kontra l-kunċett ta' governanza tajba għax iddefenda ministru li ndaħal fl-esekuzzjoni ta' ordni li tat il-qorti u implika nies li ħadhu l-involvement tagħhom fid-deċiżjoni.

Għalfejn il-Prim Ministru waqaf ma' Mugliett jibqa' misteru.

"Il-barka" ta' Gonzi tagħlef il-kultura tan-nuqqas ta' kontabbiltà fl-amministrazzjoni pubblika. Bl-aġir tiegħu, il-Prim Ministru bagħat messaġġ li xejn mhu xejn u komplax xellef il-valuri tal-legalità b'detriment għall-bqija tas-soċjetà.

* Id-diskors ta' Leoluca Orlando: <http://www.sicilianrenaissance.info/en/documenti/030523.pdf>

"L-aġir ta' Gonzi mar kontra l-kunċett ta' governanza tajba għax iddefenda ministru li ndaħal fl-esekuzzjoni ta' ordni li tat il-qorti u implika nies li ħadhu l-involvement tagħhom fid-deċiżjoni"

— Lino Spiteri fit-*Times* din il-ġimgħa

Ir-riżenja aċċettata ta' John Dalli

Il-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin John Dalli irriżenja minn Ministru fit-3 ta' Lulju 2004 wara li għal xahar shih habbat wiċċu ma' akkużi li bhala ministru għamel pressjoni biex il-kumpanija Iranjana tal-vapuri IRISL tappunta lill-kumpanija ta' qrabatu bhala aġenti.

Dalli habbat wiċċu wkoll ma' akkużi li l-ministeru tiegħu uża kumpanija ta' l-ivvjaġar li kellhom sehem fiha nies viċin tiegħu biex jixtri l-biljetti ta' l-ajru. Dawn iż-żewġ akkużi sabu hafna spazju fil-gazzetta

The Times u kontra l-prassi addottata sa dakinhar anki fuq il-PBS.

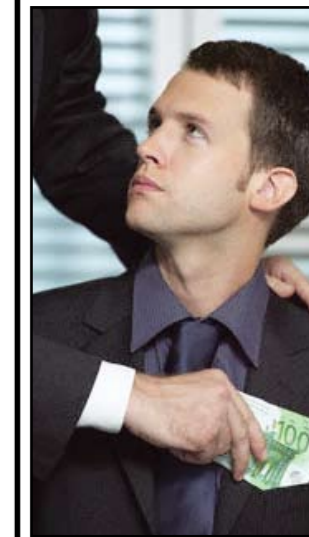
Fid-dikjarazzjoni li għamel Lawrence Gonzi meta aċċetta r-riżenja ta' Dalli qal li ma sab l-ebda irregolarità fil-każ tal-IRISL u fit-tieni każ irrefera l-fatti lill-Awditur Ġenerali biex jinvestiga. Ir-rapport ta' l-Awditur għadu mhux lest sal-lum u milli jidher dan mhux qed jinvestiga lil Dalli imma l-operat kollu ta' kif il-ministeru jixtri l-biljetti ta' l-ajru tagħhom. Dakinhar tar-riżenja Dalli

qal li ma setax ikompli fil-kariga tiegħu għax l-attakk fost l-ohrajn kienu ġejjin minn ġewwa. Hu saħansitra indika lill-ġurnalista tal-PBS Ivan Camilleri, li jiġi hu Alan Camilleri li dakinhar kien jiffirma parti mis-segretarjat tal-Prim Ministru, bhala parti mill-istrategija biex hu jittwarrab mill-Kabinet. Intant Dalli għadu sal-lum isostni li r-raġuni vera għalfejn Gonzi aċċettalu r-riżenja kienet tinsab f'rapport falz miktub mill-investigatur privat Joe

Zahra li kien jimplika lil Dalli f'korruzzjoni fl-ghoti tal-kuntratt għall-apparat mediku fil-Mater Dei. Dalli jsostni li r-rapport kien f'idejn il-Prim Ministru qabel ma offra r-riżenja u nżamm mistur minnu.

Dalli jgħid li Gonzi emmen dak ir-rapport li wara rriżulta li kien ivvintat u għadu qed jistenna apoloġija. Ir-ragunament għalfejn Gonzi aċċetta r-riżenja ta' Dalli, imma irrifjuta dik ta' Mugliett, hu mhawwad u ma jinftehimx.

Korruzzjoni u tixhim fl-aħħar snin

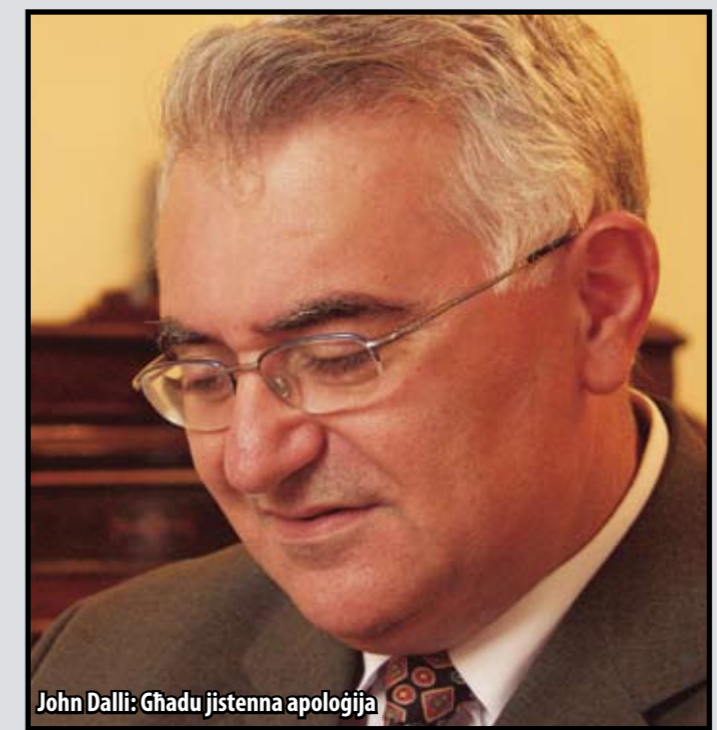

Tixhim fl-ADT – Tinkixef għanqubta ta' tixhim fl-Awtorità dwar it-Trasport (ADT) fil-hruġ tal-liċenzji għas-sewqan fejn sewwieqa li jitiġħu għat-test kienu jhallu biex jgħaddu. Numru ta' eżaminaturi ta' l-ADT jittellgħu l-qorti. Tnejn minnhom ikunu interdettati għal għomorhom mill-Qorti wara li jinstabu hatja.

Tixhim fl-MMA – Tinkixef sistema ohra ta' tixhim fl-Awtorità Marittima (MMA) fejn mijiet ta' sewwieqa ta' opri tal-bahar xahmu zewġ uffiċjali għolja biex jakkwistaw il-liċenzja mingħajr il-htieġa li jagħmlu l-kors mitlub mill-Liġi. Iż-żewġ uffiċjali għandhom każ quddiem il-qorti.

Boarded out – F'każ il-Qorti kontra anzjana miż-Zejtun akkużata b'korruzzjoni biex tgħin persuni jkun dikjarati boarded out jiddaħhal ukoll fil-kredu membru fis-Segretarjat tal-Ministru tas-Saħha Louis Deguara. Dan jiġi sospiż mill-kariga wara li jidher biċ-ċar li ismu se johroġ fil-pubbliku. Jinfethu proceduri kriminali kontra l-uffiċjal fis-segretarjat.

Pulizija – Uffiċjal għoli tal-pulizija akkużat li kien jixxaham minn kriminali biex javzahom meta l-Pulizija tkun se tagħmel raids dwar loġġob ta' l-azzard illegali.

John Dalli: Għadu jistenna apoloġija

L-eks sindku ta' Palermo Leoluca Orlando